

Goed voor mens en planeet

*“Die gehuurde vaatwasmachine
maakt het huishouden voor mij
een pak lichter”*

't Geefhuisje
in Oostende

10 jaar toestellen huren
zonder zorgen

In de Westhoek
zonder auto

column	3
prikbord	4
feiten en cijfers: de impact van Papillon	6
microfoon: tien jaar zonder zorgen	7
chapeau voor de Proper Strand Lopers en O.666	11
in de kijker: 't Geefhuisje	12
het leven zoals het is ... zonder auto in de Westhoek	15
megafoon: verander de wereld, begin in je buurt	17
verrassende koelkasttips	19
wedstrijd	20

colofon

SAAMO West-Vlaanderen vzw
info.west-vlaanderen@saamo.be
www.saamo.be/west-vlaanderen
ondernemingsnummer BE0429.735.932
RPR Gent, afdeling Brugge

kantoren
• Katelijnestraat 27b, 8000 Brugge
050 39 37 71

• Sint-Amandsstraat 113, 8800 Roeselare
051 24 29 28

werkten mee aan dit nummer
Curt Callebaut, Elie Claeyts, Stefanie De Bock, Rubie Derutter, Stefan Goemaere, Peter Ketelers, Lieze Pareit, Veerle Verslype, Jan Wielockx, Rukhsana Zubair. We danken ook alle geïnterviewde personen.

eindredactie
Peter Ketelers en Bernadette Verreth

foto's
Medewerkers SAAMO West-Vlaanderen, Martin Stollberg (rubriek microfoon), ArielMartinezHerrera, Gezinsbond en Isabelle Vanhoutte (rubriek megafoon)

vormgeving
Johannes Mortier

druk
Drukkerij Perka, Maldegem

verantwoordelijke uitgever
Tiny Scheipers,
Katelijnestraat 27b, 8000 Brugge

u krijgt SAAMO Magazine voor het eerst in handen?
Dit plezier gunnen we u 2x per jaar!

gratis abonnement
www.saamo.be/west-vlaanderen/magazine/

adreswijziging abonnees
info.west-vlaanderen@saamo.be

volg ons op
facebook.com/SAAMOWestVlaanderen
linkedin.com/company/saamo-west-vlaanderen
youtube.com/@saamowest-vlaanderen

column

Een ‘zjuste transitie’

Stefan Goemaere, opbouwwerker Energiearmoede

We leven in een wereld ‘in verandering’, of met een modern woord: ‘in transitie’. Tegenwoordig duikt de term ‘transitie’ overal op; van het Europees niveau tot de lokale gemeentepolitiek. En het gaat daarbij over uiteenlopende thema’s.

De rode draad in dit magazine is de klimaattransitie en de rol van opbouwwerk. Wij opbouwwerkers geloven heel sterk in verandering die een betere, meer sociaalrechtvaardige samenleving mogelijk maakt. Daarnaar streven is ook onze rol bij de klimaattransitie.

De ontwikkelingen en gevolgen van de energie- en de klimaattransitie houden mij als opbouwwerker dagelijks bezig. De veranderingen treffen ons allemaal, de hele wereldbevolking. Maar de mensen met de laagste inkomens en slechte levensomstandigheden worden het zwaarst getroffen. Zij zijn het grootste slachtoffer van een niet-veranderend beleid op het vlak van energie en klimaat. Tegelijk dreigen zij ook (opnieuw) slachtoffer te worden van beleidsmaatregelen om de gewenste transitie te bereiken (bv. duurder maken van verwarmen op aardgas of mazout).

Als we een nieuwe of bredere kloof tussen ‘zij die meekunnen’ en ‘zij die achterblijven’ willen vermijden, dan moeten we deze transitie ook gebruiken als een hefboom tot herverdeling. En dat moeten we samen doen: overheden, middenveld, bedrijven, burgerinitiatieven, sociaal werk, cultuur, en andere. SAAMO is goed geplaatst om daar een rol in te spelen. Opbouwwerkers hebben de kennis en ervaring om met gemeenschappen aan de slag te gaan. We vertrekken vanuit de kracht van mensen en bouwen samen aan oplossingen. We hebben het lef om ‘out-of-the-box’ te denken. We werken vanuit een positieve mindset gericht op optimisme en overtuiging, in dialoog met groepen in een maatschappelijk kwetsbare positie, instanties en overheden.

Dit is een oproep aan alle politici op federaal-, Vlaams- of lokaal niveau: contacteer ons als jullie werk willen maken van een sociaalrechtvaardige klimaattransitie met een evenwichtig energie- en klimaatplan. Dan ben ik ervan overtuigd dat we samen van ‘Just Transition’ echt een – op z’n West-Vlaams gezegd - ‘zjuste transitie’ maken. Ook voor wie niet op eigen houtje meekan!

Bedankt Miranda, Corrie, Alice en Sara

In de zomer namen we afscheid van vier straffe dames die onze werking elk op hun eigen manier kleurden. We bedanken deze fijne collega's voor hun SAAMO-parcours en wensen hen veel succes in hun nieuwe job.

Miranda Bouttens was veertien jaar onze opgeleide ervaringsdeskundige armoede en sociale uitsluiting en werkte mee in heel wat projecten met de sociale huisvestingsmaatschappijen, het onderwijsopbouwwerk, De Sterke Mama's, de Kom-Af, wijkwerking in Tielt ...

Sara Vanhove was twee jaar onze energieke preventie- en personeelsverantwoordelijke en rechterhand van de directie. Zij kiest nu opnieuw voor een job aan de basis als wooncoach Housing First bij 't SAS in Brugge.

Corrie De Ruijter gaf de voorbije vijf jaar vorm aan het buurtopbouwwerk in enkele sociale

wijken van Gistel en Middelkerke. Zij zet dit soort werk verder, maar dan in haar vertrouwde Nederland.

Alice Vandeputte werd op korte tijd onze experte digitale inclusie en bouwde samen met de collega's onze Digipunten uit in Roeselare en Ieper. In haar nieuwe job bij Ligo zet zij zich verder in voor het aanscherpen van digitale vaardigheden bij laaggeletterde volwassenen.

Ieders Stem Telt, ook na de verkiezingen

De uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen 2024 is gekend. In sommige gemeenten is onder tussen duidelijk welke coalitie de komende jaren zal besturen. Met Ieders Stem Telt, een samenwerkingsverband van dertig middenveldorganisaties, bundelden we de krachten zodat mensen een bewuste en geïnformeerde stem zouden uitbrengen op 13 oktober. In Oostende en Roeselare nam SAAMO het voortouw met vormingen, train-the-trainer sessies, het schrijven van een memorandum en het organiseren van politieke cafés.

Lees het interview met opbouwwerkers Katrien Laga en Veerle Verslype. Zij blikken terug op het IST-parcours, en doen hun plannen uit de doeken om beleidsmatig een vinger aan de pols te houden in Roeselare en Oostende. www.saamo.be/west-vlaanderen/ieders-stem-telt-ook-na-de-verkiezingen/

Erna, 100ste klant van De Wijkfabriek in Oostende

De Wijkfabriek creëert jobs en biedt kostenbesparende diensten aan de bewoners van De Nieuwe Stad in Oostende. De ploeg telt zes doelgroep-medewerkers die met veel enthousiasme mensen thuis gaan helpen. Hun honderdste opdracht was voor Erna Decorte.

"De Wijkfabriek heeft al het onkruid in mijn tuintje gewied. Het was helemaal overwoekerd. Ik sukkel met zwakke knieën en kan dat zware werk zelf niet meer aan. De Wijkfabriek heeft alles mooi opgeruimd, en in de toekomst komt stad Oostende het gras maaien aan mijn achterdeur. Ik ben zó content."

De krachten bundelen met SAAMO Gent voor 'E-inclusie als sociale hefboom'

Ons projectdossier kreeg de goedkeuring en middelen van de POD Maatschappelijke Integratie. Voor de uitvoering van het project slaan we de handen in elkaar met de collega's van SAAMO Gent. In West-Vlaanderen zetten we de middelen in voor de mobiele werking van onze Digipunten. We breiden onze samenwerking met basisscholen uit om vooral de ouders te versterken in digitale vaardigheden.

Winnaars SAAMO-fietsbel

We kregen vijf juiste inzendingen binnen voor de wedstrijd vraag in vorig nummer. 'Meetellen' was het juiste antwoord. De winnaars Melinda Hackx, Annelies Verfaillie, Ann Martens, Maryam Azizi en Prisca Nada krijgen elk een SAAMO-fietsbel. Laat ze maar lekker rinkelen!

Doe mee met de wedstrijd op pg. 20 en win een kleine, maar fijne decoratie voor je huis of tuin.

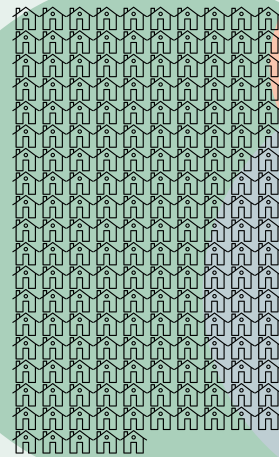

De impact van Papillon vandaag

Papillon verhuurt energie-efficiënte huishoudtoestellen aan gezinnen in energiearmoede die er geen kunnen kopen.

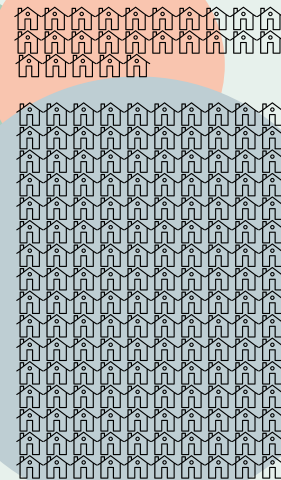
370

huishoudens doen een beroep op Papillon

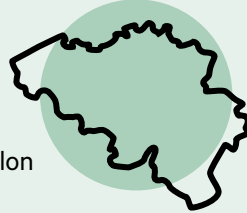
7%

is eigenaar van een woning

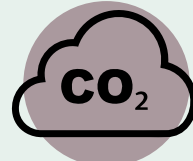
26

gemeenten zijn partner van Papillon

22.000

kg minder CO₂-uitstoot per jaar = 10 auto's (15.000 km/jaar)

50%

huurt een private woning

43%

huurt een sociale woning

39%

alleenstaanden

27%

alleenstaande ouders

het bedrag dat een huishouden jaarlijks gemiddeld uitspaart

Wist je dat het Papillon-project:

- 💡 inspiratie bood voor een soortgelijke aanpak van energiearmoede in Tsjechië?
- 💡 al meerdere prijzen won, waaronder die van Radicale Vernieuwer in 2019.
- 💡 dit jaar één van de negen finalisten is voor de federale Prijs Armoedebestrijding, goed voor €10.000.

Stemmen kan nog tot 3 november. Scan de QR-code, steun onze kandidatuur en kies voor Papillon!

Linda Bollenberg huurde als allereerste een toestel via Papillon

microfoon

10 jaar toestellen huren zonder zorgen

Oude huishoudtoestellen verbruiken heel veel energie. Voor mensen met een beperkt budget is het financieel niet haalbaar om een nieuwe wasmachine of koelkast te kopen. Dankzij Papillon kunnen deze mensen een energiezuinig toestel van BOSCH huren voor een klein maandelijks bedrag en voor een periode van tien jaar. Het pilootproject startte in 2018 in de Westhoek. Vandaag wordt het concept toegepast in 26 gemeenten in heel Vlaanderen. Benieuwd naar de kracht van Papillon, legden we ons oor te luisteren bij gebruikers, OCMW's, producent BOSCH en Vlaanderen Circulair.

10 jaar zonder zorgen

Linda Bollenberg uit Langemark huurde als allereerste een toestel via Papillon: "Vijfenveertig jaar geleden had ik een ernstig auto-ongeval en er volgden heel wat operaties. Hierdoor kan ik mijn

job in de supermarkt al een tijdje niet uitvoeren en is mijn financiële situatie erg moeilijk. Ik heb lang geen huishoudtoestellen gehad, maar dankzij Papillon beschik ik nu al zes jaar over een energie-efficiënte koelkast en wasmachine."

Stefan Goemaere, opbouwwerker en bezieler van het project: "Gebruikers van een toestel betalen ongeveer tien euro per maand en hoeven zich verder nergens zorgen over te maken. Service en garantie zijn voor de gehele huurperiode van tien jaar inbegrepen."

Papillon biedt een volledig pakket van langdurige ondersteuning in tegenstelling tot een aankoop, waarbij je na de garantieperiode van twee jaar zelf financieel verantwoordelijk bent voor reparaties. Bij de deelnemende OCMW's is er heel wat enthousiasme. Maatschappelijk werkers kunnen via dit project de meeste kwetsbare gezinnen heel concreet verderhelpen.

Na de voetoperaties verslechterde de financiële situatie van Linda

Dankzij de vaatwas hoeft Chrissy niet langer de afwas met de hand te doen.

Voor het feit dat ze zich tien jaar geen zorgen hoeven te maken over mogelijke herstellingen is een pluspunt dat mensen doet instappen in het Papillon-project

Kinita Olivier, maatschappelijk werker Ieper:

“Veel van onze cliënten hebben tweede- of zelfs derdehands huishoudtoestellen. Die werken vaak niet goed, met energieverlies en oplopende herstellingskosten tot gevolg. En dat voelen ze in hun budget. Vooral het feit dat ze zich tien jaar geen zorgen hoeven te maken over mogelijke herstellingen is een pluspunt dat mensen doet instappen in het Papillon-project.”

Studies wijzen uit dat één op de vijf gezinnen in België de energiefactuur amper kan betalen. Een derde van die gezinnen gebruikt energieverblindende huishoudtoestellen. Papillon biedt een oplossing in de strijd tegen energiearmoede.

Papillon verlaagt de energiefactuur en verlicht de dagelijkse stress

Wannes Starckx, energiecoördinator stadsregio Turnhout: “Cliënten besparen effectief op hun energiekosten van zodra ze de energiezuinige toestellen in gebruik nemen, en het verhoogt ook hun comfort. Ik denk dan aan een ouder koppeltje dat nu eindelijk thuis de was kan doen en niet langer naar de wassalon moet, of aan een invalide man die me vertelde dat hij door de frigo-diepvries combi nu slechts één keer in de twee weken boodschappen doet in plaats van dagelijks.”

Chrissy Sypré uit Zillebeke beaamt dit: “Ik sta alleen voor de zorg van mijn dochter en kook elke dag voor haar en voor mijn zus. Zelf kamp ik regelmatig met gezondheidsproblemen. Vijf jaar geleden hoorde ik van het Papillon-project en besloot om een vaatwasser te huren. Nu hoef ik de afwas niet meer met de hand te doen en dat maakt het huishouden lichter.”

Jeroen Rens, maatschappelijk werker Beerse: “Mensen zijn er trots op dat ze spiksplinternieuwe en hoogkwalitatieve toestellen in huis hebben. Als we na levering op huisbezoek gaan, is dat het eerste wat mensen ons tonen. En dan glunderen ze!”

Huursysteem zorgt ook voor ecologische winst

Papillon experimenteert ook met hergebruik. Toestellen kunnen tijdens hun levensduur door meerdere huurders gebruikt worden. Na de volledige huurcyclus van tien jaar kan een toestel nog vijf jaar verder gehuurd worden aan de helft van de huurprijs, als het nog steeds om een efficiënt toestel gaat.

Nadien of bij de eerste herstelling in die vijf jaar wordt het toestel gerecycleerd of worden bepaalde onderdelen hergebruikt.

Voor sommige gebruikers is het moeilijk om te aanvaarden dat ze zelf nooit eigenaar worden van het toestel. Maar ook zij zien na verloop van tijd de voordelen. Voor het OCMW zijn zowel het sociale karakter als het ecologische aspect van het project een meerwaarde.

Jeroen Rens: “Naast de besparing op het energieverbruik bij onze cliënten, besparen we ook op grondstoffen en gaan we overproductie tegen binnen de wegwerpmatenschap. Zo zetten we als gemeente extra in op de zorg voor mens en planeet. We willen het project in de toekomst dan ook graag verder ondersteunen als samenwerkingspartner.”

Vlaanderen Circulair, inspirator en ondersteuner van de circulaire economie in Vlaanderen, was betrokken bij de opstart van het pilootproject in 2018. Zes jaar later interviewde Vlaanderen Circulair een dertigtal experts en organisaties die werken aan een sociaalrechtvaardige transitie. Bijna unaniem noemden ze Papillon hét baanbrekend voorbeeld van sociale inclusie in de circulaire transitie. Het maakt het circulair principe ‘as-a-service’ haalbaar voor iedereen!

Voor sommige gebruikers is het moeilijk om te aanvaarden dat ze zelf nooit eigenaar worden van het toestel. Maar ook zij zien na verloop van tijd de voordelen.

Karin Op de Beeck, facilitator Circulaire Economie: “Het uitwerken van een verdienmodel om energiezuinige huishoudtoestellen te plaatsen, te onderhouden, te herstellen indien nodig en dit toegankelijk maken voor

Stefan Goemaere, Chrissy Sypré en Bruno Vermoesen

maatschappelijk kwetsbare gezinnen, is het resultaat van een innovatieve samenwerking van SAAMO met een bedrijf (BOSCH) en de sociale economie. Het bewijst dat ook grote bedrijven op een economisch rendabele manier een sociaal verschil kunnen maken, mits innovatieve ideeën en slimme samenwerkingen.”

En wat zijn de voordelen voor producent BOSCH? Het doel op lange termijn is duidelijk: weg van het klassieke, lineaire economische model naar een circulaire economie.

Papillon maakt het circulair principe ‘as-a-service’ haalbaar voor iedereen!

Bruno Vermoesen, Projectmanager, BSH Home Appliances: “Het Papillon-project verschaft ons nieuwe inzichten in de mogelijkheden voor recyclingbeheer, die zullen worden benut voor toekomstige productontwikkeling.”

Papillon ook in jouw gemeente?

Interesse om, net zoals 26 andere Vlaamse gemeenten, ook in jouw gemeente met Papillon aan de slag te gaan? Of om samen met ons te strijden tegen energiearmoede op een manier die goed is voor mens en planeet?

Neem contact op. We geven je graag meer uitleg over het concept en de voorwaarden. papillon@saamo.be, +32 (0)50 39 37 71

chapeau

SAAMO Magazine reikt tweemaal per jaar de trofee ‘Chapeau’ uit aan een opmerkelijk initiatief, een straffe organisatie of een kleine held. Deze keer verdienen de Proper Strand Lopers en O.666 een chapeau voor de geëngageerde manier waarop beide Oostendse initiatieven toeristen en buurtbewoners bewustmaken van de afvalproblematiek!

Proper Strand Lopers: vele handen maken het verschil

Zag je deze zomer het filmpje van het strand van Oostende na een hete zomerdag? Een ware vuilnisbelt en een triest record van 4.000 liter afval op een strook van amper 500 meter. Dat is wat 25 vrijwilligers van de Proper Strand Lopers opruimden na een ‘top-dag’ aan de kust.

Na zo’n dag lijkt het werk van de Proper Strand Lopers dweilen met de kraan open. Maar de vrijwilligers geven niet op en voelen zich gesterkt als badgasten mee de handen uit de mouwen steken.

Proper Strand Lopers startte in 2016 als een burgerinitiatief van mensen met liefde voor de zee en een groot hart voor natuurbescherming. Het initiatief groeide uit tot een straffe vrijwilligersorganisatie. Voorzien van handschoenen en grijpers ruimen de vrijwilligers het strand en sensibiliseren met hun goede voorbeeld. De vrijwilligers zetten ook projecten op ter preventie van afval en geven beleidsadviezen aan de kustgemeentes. Ze verzamelen wetenschappelijk relevante data over afval uit zee op de stranden over de hele Belgische kust.

Tim Corbisier van Proper Strand Lopers: “We zijn blij met deze erkenning die verder gaat dan het gebruikelijke schouderklopje van ‘goed geruimd’. Het is fijn om te horen dat SAAMO onder de indruk is van ons werk als communitybuilders.”

Wil je meedoen? www.properstrandlopers.be

O.666: plek van experiment en protest

In het pand O.666, op Oosteroever in de wijk De Opex, kunnen Oostendenaars terecht voor creatieve ateliers rond circulair denken. Ook SAAMO nam al deel aan workshops, onder meer over de basisprincipes van de circulaire economie. Het gerenoveerde pand - dat vroeger dienst deed als visserijcoöperatie en later als brandstoftendepot - laat bezoekers ervaren wat ‘hergebruik’ betekent. Het jaarlijks festival ‘Circulo.666’ dompelt de Oostendenaar op een speelse en onderzoekende manier onder in de transitie van een lineaire wegwerpeconomie naar een circulaire hergebruikeconomie.

Thomas Werbrouck, algemeen coördinator O.666: “Wij doen ook veel inspanningen op het vlak van sociale tewerkstelling. Een heel diverse groep mensen vindt via het statuut ‘art.60’ bij ons een plek. Door een aangepaste job op maat van hun noden, talenten en passies vinden ze terug aansluiting met de maatschappij. Tof dat SAAMO opmerkt dat wij zo’n veilige haven zijn.”

Ontdek deze unieke plek in Oostende op web.o666.be

't Geefhuisje: een nieuw leven voor tweedehands-spullen

Veel mensen hebben spullen die ze niet meer gebruiken, zoals huisraad, speelgoed of kleding. Tegelijk zijn er mensen die deze spullen goed kunnen gebruiken. In De Nieuwe Stad in Oostende vonden buurtbewoners en SAAMO een oplossing: 't Geefhuisje. Wie iets op overschot heeft, kan het doneren. Wie iets nodig heeft, kan het komen halen. SAAMO Magazine sprak met het team van 't Geefhuisje over hun werking, impact en uitdagingen.

't Geefhuisje stimuleert spontane solidariteit

Opbouwwerker Veerle: "We willen het hergebruik van spullen stimuleren. Dat is goed voor het milieu en het kan mensen die het financieel moeilijk hebben, vooruithelpen. Het succes van 't Geefhuisje toont aan dat veel mensen in de stad behoefte hebben aan dit gratis aanbod. Maar er is meer. Naast het delen van spullen is het delen van tijd en aandacht voor elkaar minstens zo belangrijk. Bij ons is iedereen welkom en wie dat wil kan zich inzetten als vrijwilliger. Ondertussen kennen de mensen ons en weten ze dat ze hier ook terecht kunnen gewoon voor een koffietje of de gezelligheid in 't salon."

Vrijwilliger Myriam: "Het is prachtig om te zien hoe mensen hier samenkomen. Door mee te werken in 't Geefhuisje heb ik al veel nieuwe

mensen leren kennen. Onlangs sprak iemand me zelfs aan bij de bushalte: "Zeg, ben jij niet die mevrouw van 't Geefwinkeltje?"

Bezoeker Lili Chong: "Ik kom regelmatig langs op deze warme plek. Mijn zoontje noemt het 'het gratishuisje'. Elke keer als ik hier kom, voel ik me welkom. Als ik kleren uit het rek neem, krijg ik er gratis stijladvies bij van andere bezoekers of de vrijwilligers."

Vrijwilligersteam runt de zaak

SAAMO organiseert al jaren buurtopbouwwerk in De Nieuwe Stad met projecten die inspelen op de sociale noden van de bewoners. Het idee voor een weggeefwinkel komt van de wijkbewoners zelf.

De winkel helpt niet alleen mensen, maar gaat ook verspilling en de weggooicultuur tegen. Spullen die jij niet meer nodig hebt, kunnen voor iemand anders heel waardevol zijn.

Vrijwilliger Steve: "Na een opruimactie in de wijk en een 'geefplein' in de zomer van 2023, zochten we een locatie en middelen voor een permanente werking rond het delen van spullen. We zijn dankbaar dat we een leegstaande woning van Woonspiong kunnen gebruiken, en voor de middelen van de stad Oostende via Wijkprikkels." De winkel wordt gerund door vrijwilligers. Vandaag telt het team vijftien vrijwilligers die meedraaien in een beurtsysteem in groepjes van vier. De winkel is open op dinsdag en om de twee weken op zaterdagvoormiddag.

Vrijwilliger Maddy: "Ons aanbod bestaat uit speelgoed, keuken- en tuingerei, decoratie, multimedia, meubilair en heel veel kleding. Alles is gratis! Van de grotere spullen, zoals meubels, hangen we een foto met contactgegevens op onze geefmuur en delen die in onze facebookgroep."

Wekelijks komen er zo'n 120 mensen over de vloer en elke klant krijgt 5 jetons om te besteden. Een snel rekensommetje leert dat 't Geefhuisje per week minstens 600 spullen herverdeelt. Hier zie je de solidaire circulaire economie volop in actie: goed voor de mensen en goed voor de planeet.

Ons consumptiegedrag in vraag stellen

De winkel helpt niet alleen mensen, maar gaat ook verspilling en de weggooicultuur tegen. Spullen die jij niet meer nodig hebt, kunnen voor iemand anders heel waardevol zijn.

Vrijwilliger Christine: "In het begin moest iedereen wennen aan het concept. Als alles gratis is, is de verleiding groot om meer mee te nemen dan je nodig hebt. We zijn een winkel van 'samen delen'. Dat betekent ook spullen laten liggen zodat een ander er plezier aan kan beleven. Als het nodig is leggen we de bedoeling van de winkel nog eens uit en vragen we om redelijkheid."

Opbouwwerker Veerle: "Mensen kunnen zoveel spullen doneren als ze willen, maar die mogen niet stuk, vuil, incompleet of gevaarlijk zijn. De opening van onze winkel leek voor sommigen dé gelegenheid om hun zolder leeg te halen. Door het grote succes stonden ons huisje en de garage al snel overvol en besloten we tijdelijk geen kleding en boeken meer aan te nemen. Daarop kwamen veel boze reacties, maar anders waren we verplicht om zelf naar het containerpark te rijden en dat is tegen onze principes! We hoeven geen grotere locatie want die zou binnen de kortste keren toch weer vol staan."

Als alles gratis is, is de verleiding groot om meer mee te nemen dan je nodig hebt. We zijn een winkel van 'samen delen'. Dat betekent ook spullen laten liggen zodat een ander er plezier aan kan beleven.

Toekomstmuziek: een gereedschaps- en spullenbibliotheek

Ondertussen denkt het team van 't Geefhuisje verder. Zou het niet mooi zijn om duur gereedschap (boor, ladder, grasmachine) of keukengerei (fondueset, wafelijzer) te kunnen ontlenden in een 'bibliotheek' in plaats van zelf te moeten aankopen? En wat als werkzoekenden spullen herstellen of opknappen en de gereedschaps- en spullenbibliotheek beheren? Bij 't Geefhuisje-team is er alvast geen gebrek aan enthousiasme en vernieuwende ideeën!

Benieuwd naar de openingsuren en het aanbod van 't Geefhuisje? Word lid van de Facebookgroep!

't Geefhuisje bestaat 1 jaar.

Iedereen is welkom op de feestelijke geefmarkt op **23 november** in OC De Blomme, Chrysantenstraat 30 in Oostende. Je kan er komen winkelen, in de voormiddag een workshop upcycling volgen en in de namiddag de modeshow bewonderen en meedoen met de tombola. Inschrijven is niet nodig en de inkom is gratis!

Het leven zoals het is ...

zonder auto in de Westhoek

Minder de auto gebruiken, dat is makkelijker gezegd dan gedaan. Ik woon in Ieper en een zeldzame keer neem ik de bus naar ons SAAMO-kantoor in Roeselare. Dan zucht ik al, want ik ben minstens 50 minuten onderweg. Maar andere mensen zijn slechter af.

Dat ondervond ik toen ik – euhm – in mijn auto sprong naar Zarren, een klein dorpje in het midden van West-Vlaanderen, en een beetje ver van alles. In welzijnsschakel 't Schoederkloptje had ik afgesproken met medewerker Sara en vrijwilliger Katrien. Zij ondervinden elke dag de impact van een leven zonder auto op het platteland.

Elie: “Wat zijn voor jullie drempels om het openbaar vervoer te gebruiken?”

Katrien: “Ik was lange tijd aangewezen op het openbaar vervoer. In het begin was ik onwennig en vaak bang om de verkeerde bus te nemen of aan de verkeerde halte af te stappen. Ik heb alles zelf moeten uitzoeken, want voor informatie had ik de bus moeten nemen naar de dichtstbijzijnde Lijnwinkel ... in Ieper. Wie aangewezen is op het openbaar vervoer moet geduld hebben en goed kunnen plannen. En op begrip kunnen rekenen als je te laat komt op een afspraak.”

Wie aangewezen is op het openbaar vervoer moet geduld hebben en goed kunnen plannen. En op begrip kunnen rekenen als je te laat komt op een afspraak.

Sara: “Het aanbod van openbaar vervoer is hier niet groot, en dat is er met het nieuwe vervoersplan van De Lijn zeker niet op verbeterd. De uurregeling van de bussen is vooral afgestemd op de schoolgaande jeugd. Maar zelfs dat is geen garantie dat ze tijdig op school geraken. Vaak moeten ze eerst een overvolle bus laten passeren eer ze kunnen opstappen. Mensen die overdag de bus willen nemen, moeten rekening houden met het beperkte aanbod en vaak uren wachten.

Zelf kies ik bewust voor het openbaar vervoer om naar het werk te komen. Van Mesen naar Zarren is ongeveer 35 km, en die verplaatsing is geen evidentie!”

Mensen die overdag de bus willen nemen, moeten rekening houden met het beperkte aanbod en vaak uren wachten.

Elie: “Zien jullie oplossingen voor het vervoersprobleem?”

Sara: “Binnen onze werking zijn we zeker bezig met dat thema. We werden al uitgenodigd door De Lijn voor een overleg. Er reden natuurlijk plots niet meer bussen na dat overleg, maar we zien wel dat er rekening gehouden werd met onze opmerkingen. Gelukkig maar, want om een beroep te doen op je grondrechten, zoals dienstverlening, werk, onderwijs, vrije tijd of cultuur is goeie mobiliteit een noodzakelijke voorwaarde.

In landelijke gebieden is die nood nog meer uitgesproken. Bijvoorbeeld, onze bezoekers krijgen met hun UitPas kansentarieef enkel korting op activiteiten in regio Westhoek. De meeste gemeenten in die regio liggen voor hen op minstens een half uur met de bus. Roeselare, dat

een stuk beter bereikbaar is, werkt dan weer met een eigen vrijetijdspas, waar mensen uit Zarren geen recht op hebben.”

Katrien: “Dankzij de steun van lokale ondernemers beschikken we over een busje. Daarmee vervoer ik mensen naar onze activiteiten, of gaan we met onze bezoekers op uitstap. Tegen een kleine vergoeding kunnen mensen een beroep doen op het busje voor boodschappen in Diksmuide of Handzame. Dat is een heel praktische oplossing die we onze bezoekers kunnen bieden.”

Elie: “Zijn deelauto's een oplossing?”

Katrien: “Ik heb eens de oefening gedaan. Een deelauto zou mij evenveel kosten als de trein, maar met de trein koop ik een ticket of abonnement en kan ik vertrekken. Met cambio moet ik eerst berekenen welke formule het beste werkt voor mij en veel administratie invullen. Ik vind het zelf niet zo toegankelijk.”

Sara: “Voorlopig is het aanbod ook niet zo groot. De gemeente stelt een deelauto ter beschikking maar die staat in de hoofdgemeente Kortemark, zo'n zeven kilometer van Zarren. Je moet dus eerst die verplaatsing maken voordat je de deelauto kan gebruiken.”

Conclusie, leven zonder auto in de Westhoek ... het blijft voorlopig een uitdaging!

megafoon

Verander de wereld, begin in je buurt

Verder doen zoals we bezig zijn, is geen optie. We kunnen ons ook niet veroorloven iemand achter te laten.

De klimaatcrisis is de grootste uitdaging van onze generatie. Die crisis aanpakken vergt collectieve actie. Buren die spullen delen en repareren, veranderen de wereld. Is het echt zo simpel? De Transformisten geloven alvast van wel.

“It takes a village”

Sandra raakte zwanger nog voor iemand in haar omgeving zelfs maar aan kinderen dacht. Praktische besommeringen en de extra kost van de spullen die ze zou moeten aankopen bezorgden haar heel wat kopzorgen. Tot ze de Babytheek ontdekte. Net zoals in een bibliotheek, kan je er spullen lenen. Daar vond Sandra alles wat haar kindje in de eerste levensjaren nodig zou hebben.

De Babytheek (34 locaties over heel Vlaanderen en Brussel) is één van de vele lokale solidaire

deel- en herstelinitiatieven. Deze initiatieven delen gereedschap, boeken, kinderfietsjes en zoveel meer. Buren delen en repareren elkaars fiets of grasmachine en ondertussen leren ze elkaar ook beter kennen.

Drie vliegen in één klap

Sandra sloeg niet twee maar drie vliegen in één klap toen ze de Babytheek ontdekte. Ze moest minder spullen kopen, wat goed was voor haar portemonnee. Ze ontmoette nieuwe mensen, waardoor haar netwerk groeide en ze er minder alleen voor stond. Ze deelt spullen en koopt geen nieuwe, waardoor deze ook niet geproduceerd moeten worden. Haar impact op de planeet is dus kleiner, want ze gebruikt minder grondstoffen. Het lijkt banaal, maar dat is het niet. De klimaatcrisis is de grootste uitdaging van onze generatie.

Hoeveel is genoeg?
Dat daagt ons uit om na te denken over de bovengrens, maar ook over de ondergrens van kwaliteitsvol leven.

De afgelopen lente en zomer werden niet enkel op de Olympische Spelen records verbroken: nog nooit viel er zoveel regen en de wereldwijde temperatuur blijft stijgen.

Het is hoog tijd voor actie. Verder doen zoals we bezig zijn, is geen optie. We kunnen ons ook niet veroorloven iemand achter te laten. Het moet rechtvaardiger: iedereen heeft het recht op een kwaliteitsvol leven binnen de grenzen van mens en planeet.

Bij De Transformisten stellen we ons de vraag: "Hoeveel is genoeg?" Dat daagt ons uit om na te denken over de bovengrens, maar ook over de ondergrens van kwaliteitsvol leven.

Een 'economie van genoeg'

De solidaire deel- en herstelinitiatieven belichamen deze 'economie van genoeg'. Ze brengen de economie opnieuw naar het dorpsplein: mensen nemen zélf beslissingen over wat ze consumeren en wat geproduceerd moet worden. Ze tonen hoe we onze samenleving ook eerlijker kunnen inrichten. Dankzij hun werking wordt de drempel om goederen of diensten te delen verlaagd en raakt de deelreflex ingeburgerd.

Als je het aan De Transformisten vraagt, dan zijn dit de initiatieven die steden en gemeenten zouden moeten faciliteren door ruimte, tijd en geld te investeren. De return is meervoudig: sociaal kapitaal, sterkere wijken en behaalde klimaatdoelstellingen. Je buurt, de stad, de wereld veranderen door je sokken te repareren? Het zal wel-zijn.

Stefanie De Bock is beleidsmedewerker bij De Transformisten. Deze organisatie inspireert het brede publiek tot een duurzame levensstijl: www.detransformisten.be

Goed gefikst

Verrassende koelkasttips

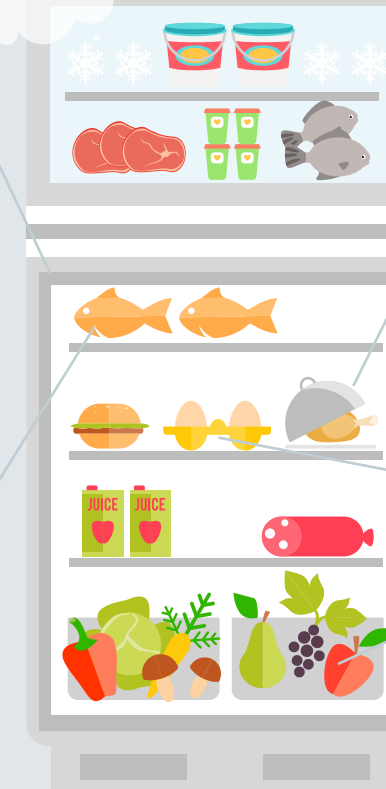
Met deze verrassende tips haal je nog meer uit je energiezuinige koelkast!

De ideale koelkasttemperatuur is 4°C. Plaats de koelkast op een plek waar de zon niet bij kan en weg van toestellen die warmte afgeven, zoals een (microgolf)oven.

Steek de koelkast niet propvol. De luchtcirculatie en het energieverbruik zijn optimaal in een koelkast die voor twee derde gevuld is. Is je koelkast bijna leeg? Stop er dan extra flessen water in. Die houden de lage temperatuur mee in stand.

Controleer of de koelkastrubbers goed aansluiten door een zaklamp in het toestel te leggen en te kijken of er licht door de randen komt. Gebruik talkpoeder om de rubbers opnieuw te laten aansluiten.

Etenswaren die het snelst bederven (rauwe en verse producten zoals vlees, vis en gevogelte), bewaar je op de koelste plek in het toestel. Doorgaans is dit onderaan, tenzij je koelkast over een vriesvak beschikt, dan is het bovenaan.

Restjes en bereide zaken die best zo snel mogelijk worden opgegeten, leg je op ooghoogte. Zo verlies je die niet uit het oog. Hou rauw en gekookt voedsel zo veel mogelijk uit elkaar.

Melk en eieren blijven langer vers in het midden van de koelkast waar de temperatuur constant blijft. De plek in de deur die in heel wat koelkasten is voorzien, is dus in feite minder ideaal.

Appels bewaren tot driemaal langer in de koelkast. Tropisch fruit (ananas, mango, banaan) gaat rotten in de koelkast (kouderotting). Tomaat, komkommer, paprika, aubergine, courgette ... bewaar je beter op een koele plek buiten de frigo. Twijfel je? Gebruik dan de plek die groenten en fruit in de supermarkt krijgen als richtinggevend.

Producten met 'te gebruiken tot' kunnen gebruikt worden tot die specifieke datum. Nadien is er een reële kans dat je er ziek van wordt. Producten met 'ten minste houdbaar tot' zijn meestal ook na die datum nog perfect eetbaar. Hier geldt de regel: kijken, ruiken en proeven.

Wedstrijd

Maak de stippentekening!

Doe mee en maak kans op een leuke decoratie voor je huis of tuin.

Verbind de punten van 1 tot 54 en van A tot Q. Ontdek welk sprookjesfiguur er verschijnt en stuur ons de naam (8 letters).

SMS jouw antwoord en je naam vóór 1 december 2024 naar 0484/ 67 43 44 of bezorg je oplossing aan een opbouwwerker

Ga naar www.saamo.be/west-vlaanderen en kom meer over ons te weten.